

‘সুম্মাই’ তৈরিদি কুম্মাই তৈনি!

লাই ইমো

ঐশোজগী ইমায় পাখংগী মহোশাদকী হেজ্জকই। শপ্তমনি, লৈকাই। হায়নে, নুপা ওইনা পোতৌবনা নোঙনবনা হানখিৰনি। রাঙা বাতা, থবক খুংখু-লাকুত, এ! মৰীজেন মতা অমনি। শাখিৰিকী ‘মতি অৱাৰী’ হায়নৰী অমসু ৱাওৱী। কীৰকী মথোং খঙসে, নুশিৰকী মথোং খঙসে অদুৰ থমোইগী ওইনা নক্ৰবসি ইমানা খিতি মহেয়। মতম অমগী মাগী খুংফুনা এনা খম্বি, “ঐথায় ইমাসে, হিচাবীনী সিন্ধু মাৰ নুশিৰীবা হায়নদুৱা?” উচনি মপালম হুৱে মপুত্ৰিকী হুৱে। মথা চিক্ৰনা মহোশাগী শপ্তম ময়োনবা লাঞ্জে। মসিগীনি নিংকীৰু য়োজ্জা শ্বাই শ্বাই পাখংগী ফং-ফং ৱাছৰী অমা জোনা বত্ৰসু তৌজ্জকৰী। মসিগী ওইবা য়াৰা মৰমপাংগী মুনো এনা পাখং ফাৱয়দগী মীয়াই চান্শিলকপাসিন্ধু অমনি। মগি তাজৰগী মতি নহে।

উচিন্ধু ইমা ৱাছৰে। পাখংগী য়ামমৎ পাখংগী চলে। লেপুনা পাখংগীনা য়াৱজ্জুনা লৈকাইগী তাদ, মায়া, ইমে, ইমোনা ময়াম মোং-চং কোইকী কোঁৱা পুনা পাখংগীমাজে। বাজি লৈখিদৰা চিৰু ফাজি চিৰু চিনেৱকই তশেনা ইমায়গী চংতৌৱা হায়নদুৱা হায়না লৱাইগী শম হাইথৰকই, ইমানা জ্ঞান তপ্পা-তপ্পা লাকপদুনা নুঙাইজে। অদুৰ ঐ ভাবতি তাজি- “ঐবু কেদোঁসিগো!” ৱাছৰমদাইগী ইমায়ী অৱোইবা ৱাই-“ইচা পাখনি হায়নদা এনা নেজ্জৰকিৰুদী সি ওইৱেৰো!” নাকো অসিদা ইনো নোনা তাকৰপুণ্ডনি।

উমাই অযুক্তো ইমায়ী য়াং কোতা পদুনা চুৱাচান্দপুৰ তাদা চক্ৰনা নুগী অমখক য়েংলুনি। উজৰকই, অদুৰ আশাগী ৱামোনা মোং-চং কোইকী কোঁৱা পুনা পাখংগীমাজে। ইমাইদুনা মাই ঙালোৱাইবনা ঐজোদা, তাজ্জসনু মতৌগুম “মতা লৈৱমদো মাজি” ৱাইশিমিক হায়হৌৱনী ময়ামৰীখীবা।

উত্তা হুৱকপসু ময়ানি। আ মৰি কউৱাৰা শকতি নিশিলাৰী প্ৰি মক্ৰম অমা কোক হেক খেনেবদগী অৱোইবা গাৱীনা লাকখিৰনি। নুপানবু থেবগী কীবা হৌনত্ৰা হায়নদা মক্ৰম মশেল ওইবগী মৰিং থুংহেলশি। অৱাৰা, নুঙাইবা, নিমিখাৰা, কাউথোকপা, ফত্ৰবা, পুমমক্ৰা সমপুণ্ড ওইৱাৰা অমুতপু অটৌবা, অতাওবা, অনোয়াৰা খৰগা চিন্দাশিমকৰকই। নুশিনেৱগী ৱাৱী মৱতা য়ুম পানৱতা হেলকই, চুৱা খুগ্ৰিনেখিৰনা হায়ৱসি “মীনদি পানবা মাললে হায়নে, অচুগ্ৰদি কনামতনবা মাজি হায়ৱীয়ে।”

গজী থাৱমদাই হোৱঁ মখোদুনা ৱাৱী তেনশিনহৱে। মানা ঐবু শমবোই, এনা মাৰু

চিৎবোই, ঙাথু-খেঙথুনৱগা নুশিনা ঐবু বস মনাকফাও খিৰিকই। ৱাচেং তঙখাই মানবা মখুণাথু ওহোৱা লুৱা থাঙ্গুনা, তৌৱাৰা ময়াদু খিগংলগা বাই-বাই তৌহৌই। ঐদি থাঙ্গংফম থোকই খঞ্জিঙো অদুৰ থাঙ্গংলমত্ৰে ইখুংসে। কয়ানা নুশিনত্ৰা মক্ৰপনা!

উজ্জমসু তৌই, তুমজ্জমসু তৌই। গাৱীনাগা নোমবনে, ঐনগা হাইবনে, ইমীংসিতা পাংখোৱা হোংনবদা অৱাৰা ওই। তাৱা খোলা লাকপদুনা মীং খিত্ৰ শিই। ইনাত্ৰা নুগী অমা চিই ২/৩ গি অঙা অমা শোণা লৈথৱগা ডুকখি চপোই পোবোই লেজ্জু বেগ হাংবা লাক্ৰনশী। মহৌশাগী হেনবিন্দুনা মমাইদিদি ময়োৱে খমা য়েংখংলবনা, মাদী এনা য়েংখংলকপা ঙাইৱমবদোনা তৌই। “অঙাসে ঙাইহাত্ৰা পাইবিসে হায়দে সুম য়েং লৈয়ে।” এনা থুৱা নজিঙো নাহোঁদুগা অঙা ইত্যাত্ৰা থাংবোই থয়োই শং! অঙাদুসু মপাৰু মানলুৱা খঙসে কেশিনলকই। ঐগী ভাৱাকা মমাদুনা পিছে।

ফজবৱা ফজবৱা হায়বা ফাওৰি য়েংলিৰুনি অদুৰ উথৰকপা মীংনা ওমখিৰুনা অদুৰ তুমখত্ৰমাজে মীং পাংখোকপদা ইফাল ৱৌৰগী লানৱেয়। ফুক হৌগংকে তৌৱদা অঙাং থেংকৱকই তৱাত্ৰা। নুগী অদুৰ লায়ৱনবা গাৱী মনুংল গাৱীগী মী নক্তা কনামত্ৰা লৈৱমত্ৰে। হমাং অনিগি কাংই। হমাং মখিা অঙাবুপু ঐসু চান্দৱত্ৰে। গাৱীগী মী অদুনা হাই- “ইচাও নুগীদুদী?” খঙদে, ইফাল, ইফাল ৱৌৱকপদি য়াওৱত্ৰে।

কৰিনোনে হায়ৱসিৰো! মচা হন্দোকলদিসিৰো!

ঐগী ৱাজবদুৱা কনামত্ৰা শৱক য়াৱিৱত্ৰে। গাৱীদগী কুমথৱগা শক কাউজী নুগীদুনা ঐবু উজনবা কোৱাং চংলি। ঐবু অঙাং য়েপজে হায়নদা ৱা খোৱোৱা তাৱে কৱোৱা!” থবাখি মিছলসি চোংলিবা হায়বৱাৱা, হনলিবা হায়বদুৱা দং-দং ফাওই। বদমাৰকি অঙাং অসিন্ধু মমা কৌগেদি লৈয়ে, “পাপা, পাপা” ঐজোদা! মশকত্ৰ নুশিৰা অমদি য়াওঁৱ অদুৰ থোৱাগী ওহোৱা লংখংলি। ইমানা কৰি হায়বা ঙৱা নহান কামখিৰী তৌৱীনা তাৱগনা কৰি খনবা নাথোং শায়। পুলিসতা পিক্ৰসি হায়বসু চিটিন, ঐবু অঙাশিসু পুত্ৰৰা ফাৰা য়াৱিৰনি। নুপা ওইৱকসু নোহোতা থানাগি লোক-অপ চেলত্ৰি, মীশোৱি ঐদি। অদুৰ কদোঁবা? থনমৎ খনলগা ঙাইথোং মচিগী পুলিস অমা জয় পাৱজয় য়েলেগে থন্দুনা চংলি। পাখংলবা পুত্ৰিং, ফাইৱিবা লৈয়ে ফজিৰুনা ৱাৱী লিঙে। অদুগদি মথোং খৰা ওমশিলকই।

১- কৱৱা মমানা মচা কাউৱমদোইনো? ২- অহন নং য়াৱসু ঙাওৱে, পেটেলি

লাকপা থেংৱদি শোয়দনা কৱৱেইকো।

৩- নাহোংপসু য়াওঁৱনে! চংলো ইমুং মনুং খনৱগা মচাসিৰ থানাগি পিগে হায়নে। থানাসিৰু অঙাং মচা মশু ফাৱগা য়োকফম ওইৱেৰোই নিঙৱা?

ফনা থমোয় শেংনা লিজবা ৱাৱীনি। কায়দে। উপাই তৌৱিকত্ৰা হায়ৱগা, ঙুসাই অয়ুৰ কোই ফানখিৰনা ঙাইৱিবা খজাইসিদা মশিৰনি থিহৌৱে খৰা পিৱকখিমাজে। ঐ তশেনা পাখনি সিন্ধু সুৱা থাঙুগত্ৰা মপা ওইৱৱেয়? ঐ পাখনি হায়বনিৰু কৰিনা উত্ৰেইনো? শাৱি-শাৱি লাওৱৰা ইমাই, ফজবৱা অঙাং, মচুৰা পুৰি পুত্ৰমক লুৱবা কপ্ৰাকশিনা পুনা হুৱকখি। মৈঙাল মপা অমা অঙাহোনা “পাপা ঠাই পিয়ো” অমুত্ৰে নহে নিঙৱি তৌশিনহৱে। লেলিপোপ লৈদুনা পাপু ত্ৰেভা বৈধবত্ৰকী মচীদুনা চুপহয়। অদুগদি ইহিৰু হিগংচৱি “খিৰা শকতা অসিদে!”

ওটো। অমা য়ুম যৌবা ফাওবা খিলহৱে। থোজিন মপাদা ফনা কুইনা থোবা গাউদা লেপুৱৰা তুংদা কপিং-লাওঁৱনি পুত্ৰিং নুশিনা কৌই-

ইমা, ইমা, অঙাং পুৱক্ৰে, থোং হাও।

হা! কৰিনো কৰি হায়বা (ওহোৱা হৱাওনা)?

হৈমা কদাইদে অঙাংনা সিদে.. (শকম হনৱণী)?

বস মনুদো তৱাত্ৰা লৈৱসি। মী পুত্ৰমক্ৰা ইচানি হায়ৱে।

অদুৰ হেজ্জা য়াৱো! কনানা পিৱমসে নহোত্ৰদো?

কমাই খঙদোইনো এনো?

হায় বদু! মথোং মৱম খঙদবা! চংলু থানাগি পিক্ৰয়ে!

ইমুদিনা অসুঙুৱা লমজা সৱাকা পুশিনবা য়াৱোই।

থানাসনু ইচানি হায়ৱসিনে ... ঐ খঙদে ইমা।

ও ... সি ওইৱে, ননা থবক লৈ থবক লৈ হায়দুনা নিনি হুৱজ্জা হুৱি হুৱজ্জা চংলিবা। অদুগসু য়ুম পানখিৰোইকা হায়জ্জাৱনি। চংলো য়ুমশিৰা লৈৱীৱনু। হে লাকবক ... ঐমাই ইচা পাখনি হায়না ৱানা ওইৱেৰদি সি ওইৱেৰো।

হায়ৱগা ইমা ৱাছখিৰী। ওহোৱা ৱানা হোংলোনা জ্ঞান লাক্ৰে। মথা চিক্ৰনা ঐজোদা য়েলকই। ঐবু তিলীবা মীয়ামদুসু য়েলকই অমতা ওইনা। ঐদি ইমায়ী থোয়া থাংলু য়েংলু পুচকি চিকপদু থুগাইদুনা থাংঙুথকি ইচাদুনা শোশাদী কৌৱকই, “পাপা ...”।

তাবুত্ৰংদগী

(কবি থাংজম ইবোপীশকী ১৯৬৯ দা কোঙখিবা শৈৱংগী লাইৱিক “অপাইবা খৱাই” দা ৱাওবা শৈৱং “হয়িংখোয়গী” ওসিগী ওইনা তাবুত্ৰংদগী লৌখংচৱি)

হয়িংখোয়গী

অমাবনা থৱৰা পাল্লা অমদা হোংলদুনা
হয়িংখোয়গী অমদা খৰি-
গোবিনদি উকনা শাবনি
মাগী অশোৰা মচুতনা
মাৰু “মা” ওইনা উকনবনি।
অদুগা যিষ্ঠ!
বিজয়নী থোঙচংনা “প্ৰাণ”পু
মেহিন ওলহৱৰা
জোস্তা য়াৱিবা অতুৱা নক্তা
কৰিৰু উৎলিবা?
“অতুৱা” হায়বসি গৌগী নৈনি
ঙৱাং-অতুৱা ৱাই অমখক
পুত্ৰীগী নামং পুথ ফংনখিথে।
-অদুৱী অমোমদুৱী
অমাবো মকুপ মকুপ তৌৱাৰা মশা শাদন অনীদ
তশেনা তোলদুদা
মীংকুপ অমত্ৰে পঙথখি!
পুত্ৰীগী থোঙচং লেপত্ৰে!
লৌৱজগং
ফজবৱা থৱাল চামনীপালদা শাংফাৱকই!
-অদুৱী পঙথৱা হয়িদ্
মথা তানা থুৱকই-
মনি
যুগ কয়গিগী লেপুৱা ৱাংগী গাউমু অসিন-
নেশা পাল্ৰবা মীংকুপ পুত্ৰীনি।

থাংজম ইবোপীশক

মণিপুৰী পাট্ৰে - পাউৱো, পাউতাক

- ইশ মকোক হনজিৱি।**
 - মীনা হেনত্ৰবা থবজ্জি পাক থাদোকপা
 - উমদে, থাদোৱা তৌৱবসু মৱতা হেজা তৌৱকই।
- ইশ লৈৱই অকুনৰী, ইনাই লৌৱই অয়েনৰী নুগী থিক্ৰই অশোনৰী**
 - তৌৱ কৌৱাকা থবক থুদিয়েক অফবা অমতা হেক থোক্তবা।
- ইচা ভুমদে নচা পৌথোকউ।**
 - মশাগী ফনবখতা খনবা, মীগী য়েংবা।
- ইচা কত্ৰবা চাওবা ঙাইবা, ইচা কত্ৰবা লিবা ঙাইবা**
 - ইচা ইচা ফত্ৰবসু থাদোকপা য়াদবা, খাঙবা তাৰা।
 - মতীক চাৰা ঙণ লৈবা মীখত্ৰা লন পীযু,
- ইচা শিৱদি লায়ৱি, লাইকোই মৈনা চাকপদি পৈৱি।**
 - পুত্ৰীংল অমখীনা য়েকখিবা অমদা কৱক পৈৱা ওইবা থৌং।
- ইচা ঙাই**
 - তৌথোকপদা লুৱবা, হৌন-লোনচং খঙদচং।
- ইচা যৌবা কায়বা লাকই।**
 - মত্ৰা চানা থৌনা ফুদোকপা কট্ৰে।
- ইচা নুঙবসু চাংলি।**
 - লেপুৱা লেপুৱদি উমদবা লৈতে।
- ইচা লোকতাকা ওৱা**
 - খজিক খজিত্ৰকী ঙিগি চাওবা, ঙিগি থুৱা।

খোমজিনবাঃ ডা. লৈশাংথেম তোহন্দোন

চনবত্ৰ নিতি

লৈদা মনম, থোইদিবা থাউ, শীবা মে, শাদোদা ঘী, চুৱা চিনি অদুগা হকচাংনা আত্ৰ উবু অশিৰনি।
-অয়েনবা মীনা লন পান্দী, ময়ায় ওইবা মীনা লনবুসু ঙকই খুৱবসু পান্দী, অথোইবা মীদি ঙকই খুৱবখত পান্দী মৱমদি ঙকই খুৱবা হায়বসি ঙাইৱগী থোইৱবা লগি।
-চু, ঙিগি, শাদো, মৱা-মক্ৰ (মন্ত্ৰনাচিবা), পান্য, উইহ, হিৱাক (নত্ৰগা চেঙ অমসু ৱাৱা শাব অচাপোং), (খৱা) থুৱগা নত্ৰগা চাৱৰগী তুংদা ঙক্ৰজৱগা পান নখিবা থবক তৌগপোং।
-মৈনা অমম্ব চাৱা অদুনা তেজালি থৌথোকই। চাৱিবা চীজাক মতাদুনা মীদুৱী হেনবী অমসু ঙণ ওই।
-মতীক চাৰা ঙণ লৈবা মীখত্ৰা লন পীযু,

অশঙকবা পীদনু। নোংগী ঙিগিনা লেজবা ঙৱা উমদবা অহিৎশিৰু পুত্ৰীৱা ক্ৰেজি। অদুগা মাগী হৌৱকফম সমুদ্রা অমুক হুৱকই। হায়বদি মঙণ লৈৱদা পীথিবা লনি মং অমদা শোয়দনা হুৱকই, মঙণ লৈৱদা পীথিবদি হুৱক্ৰেই।
-তত্ৰ খঙৱা অশিৎশিৰো হায়ৱি মবুক শেংবৱদি চঙাল লীশিং অমলগী যবন অমদা হেনবনি। অদুনা ঙাইৱদী তেনবা ফত্ৰবদি যবনি।
-থাউ তৌৱে হকচাং, পোংখোইবগী মৈম্ব ফলবা, ফমদিৱকবা অমদি শমচিবা কক্ৰকৰগী তুংদা শোহদনা ঙক্ৰজৱগী মৱমদি হায়ৱবসিদি তৌৱগা ঙক্ৰজৱগী ফাওৱা চঙাল ওই।
-চাৰা তুমবৰগী হিৱাক ঙিগিনি, চাৰা তুমবদি ঙিগিনি শক্তি পী, চাৰা তুম্বাইনা ঙিগি থকপা অমুত্ৰি, চাৰা তেজ্জগা থকপদি হুঙবনি।

হন্দোক পাঃ ককচিংতাৱম ব্ৰজমনি শৰ্মা

মণিপুৰি পাউথোং

১৬. মুৱা য়েংলুগা মিণ্টি খংচক্ৰপা-
১৭. লাবসু লাবা অমোমকুসু লাবা-
১৮. লৈদি লৈ চিৱদাৰা লৈ-
১৯. স্বৰ হোন্দবা অহিবা জীৱ-
১০০. সনানা থোংলোনাৰা লুপানা থোংহাংবা-
পাউথোংগি অসি মখৰী নোমোইজিৰী
লমাই অসিবা কোঙথোকচগনি

মমাঙ নোমোইজিৰী (১১-১২-২০১৭)
পাউথোং কোঙবা
১১. অশিহোংবা
১২. ৱা
১৩. যৌৱি চিৱবা
১৪. ইলেক্ট্ৰিক বনৰ ঙনবা
১৫. মিং

কাল-ৱানি খঙজীৱবিয়ু

* **খুজী লনা শেংদোকপিসে হায়ৱবদি?**
-খুজী লনা শেংদোকপিসে হায়ৱবদি-লুজু শাৰা ঙিগি গ্ৰাস অহমদা প্ৰিগিৱনি চাও অনীগা চত্ৰা মপুণ অমগী মহীগা য়ানশিৱিৱগা, চত্ৰা মকুনা মাঙজীনা তকথোকপিৱা খুজীলু (খুংপু) মিতি অহম-মহীং জিথোকপি।
* **খুজী শঙবৰী মফ (নেল পোলি) কুইনা চংহনবিসে হায়ৱবদি?**
-খুজী শঙবৰী মফ (নেল পোলি) কুইনা চংহনবিসে হায়ৱবদি নেল পোলি অদু লৌবাঙ্ৰিঙেগী মমাঙা ঙিগি মগী ভিনেপৱাৰা লশিং লুপগা খুজীনিগি অদুনা অহনবা খুইত কোট)
(খুংম চ লক হমা পুথোক্তা ৰেণী লিগি কমা য়োনত্ৰা সনখোঙ পত্ৰিকেন্দগীমক মণিজ ৰেপন্দনা খোমজিন্দাৰা বোভতা লাইৱিক “কম ৱানি খঙজীৱবিয়ু” দগী লৌখোকচবা)

ওইনা নাহোক-নাহোৱা তৌৱিৱগা কহনবিরবা মত্ৰা তৌৱি।
* **খুজী শঙবৰী মফ (নেল পোলি) খুজতা কংহনবিসে হায়ৱবদি অইংবা (ফি জদগী লৌথোকপগত্ৰা) ঙিগি তেজ্জং অমা মাঙজীনা ইনাত্ৰা থৱিৱা মত্ৰা তৌৱি।** হেক তৌৱা লোয়ৱগা অইংবা ঙিগি অদুনা খুংগা খুজীনিগি অদু সেকও ২-৩ দং লুপশীৱিৱবা মত্ৰা থো লৌথোকপগত্ৰা নুশিত্ৰা খুং হাই-হাইদুনা ঙিগি মত্ৰীকপিং কংহনবি।

শিৱং

থাংপোকশঙ

- ওৱম ৱীৰশৰ সিং

শোগাইৱা থাংপোকশঙ
ইহুৱা শেমজিনবসু উমজসে
অঙিৱা থাংপোকশঙ
খিৰবসু হেজসে
মীশকসু খঙসে
থাংপোকশঙসিৰ শাৱিৱা।
থাদোক্তা চংশি চংহমদে
লমখুংমসু খঙসে
লমজিৱবসু তেজ্জসে।
নাইতম লাকপা আইবসিলা
থাংপোকশঙ মশক খনো
অমুক হনবা তাৱিৱা।
বৈতৱনি তৌৱবাসনু উজসে
নিংখৌ তুৱেলসু লাঙ্ৰি
থাংপোক্তা লৈবু লেঙমক
থাংপোকশঙ খৱাৰা ত্ৰেজ্জগী
কাইদোংম ওইৱিৱা
নাইতম তাৱবা
অমদা লয়ীত্ৰা
পুথিবসে থৱায় ত্ৰেজ্জগী লমদমদুলা
শকউৱা নহাৱা।

স্না লৈৱাত্ৰা

- ফিৰম বিক্ৰম

ঙানবা হেইৱা স্না লৈৱাক্ৰী
ইলেক্ট্ৰিক বন্ধনা মুংজ্ৰবা
নোৱৈম খোজ্জেল তাজৰি
চানৱেৱা ইহমমগী নাৱাশিবা
নোং খোবগী মখোলা
কয়াদা হুৱাউনা নোকচিৱা।
নিং-তৰা পান্থ থৱাশিবা
মোংফগী ড্ৰামা শানবৰীলমক
চংখি অশিৱগী লয়ীদুনা
নাহেৰগী ঙাইলোগ থিৱনা
অশোকপা দাগমশিগা লোয়ন।
মমা লৈৱাক কনগনি ৱাশখিৰা
ইহমমগী নেতা কমা ‘মনা
মনিং লৈৱা টোৱিগা ফমদা
উজ্জবা প্ৰজা হাংপা তাজিৱ
হোৱা হাংপা নোৱনা
মিচেংকী ফম কানৱি।।

কীৱৱা ৱাখণ

- হৈম ৱনৱী

উমখৈৱা ৱাখণগী উপাত্ৰা
ল্লেৱকিৰু পুসি ঙিলোনা
ওমখিৰনি অউঙেগী আশানা
লৈৱাক্ৰী নুগৌ ওইবা।
মতাদুনা মঙলনা ওইৱা
ওসিনা মীংকপ খোজ্জমাজে
ঐগী ৱাখল কীৱক্ৰে
লাইবকসি ওহোৱা নেমত্ৰে!

মঙগনে! তাইবংগনে! ওসিগীসি

- কে হিৱলন তৌত

ইঙাও ঙাওনা থোককই য়ুমদগী
উখি কীজো থেংগী হনুৱীলো
ইলবা নিখং উলেন কিদনা
চেলকই ঐগী থোঙ্গাল জো
এনা খল্লি কনাদোং থংগৌৱিবসে
কৌৱকই “বিয়েন” কদাৱা চেকসেৱিৱবো?
ঐ ইঙক ঙুৱা লেগি
ইহুৱা হাংজ মহাকসিৰু কনাদো,
অহল ওইৱগী শক-চু চাংখোৱিনি
নমুমগী খঙু মীগী খঙুখিণ্ড!
নচাশিপু পাখং লৈশা ফৱক্ৰে
কেৱেই লৈকাং কোৱা খৱো
নিমাদা লাইদুনা লৈৱগনু নবো
নুপা নহা লৈৱবা নুগী
শোমায় থাদুনা মহাজন শানিলুনা
নচাশিং কল্প নচাশিং শেপু
মীা শেপো নুঙাইনি বন্ধু
ওসি খল্লি মঙলনে! তাইবংগনে!

তাংগেৱা শক্ৰম

- প্ৰিয়লক্ৰী, থুৱাই

খোঙ-খোঙাও হাংলেকক্ৰু
অদম্ব নৈৱা ঐনি,
ঐ থাংখংলক্ৰু
এনা অমম্ব পামজবনি,
মাৰু নমদনা লেহমখিণ্ড
ঐগী অকীৰা খাংঙক্ৰোয়,
নঙ খঙতা
ঐদি ওহোং
অদম্বা উৱিবা মুগ্ৰিশিগো
অশোবা শক্ৰনে উৱিৰশিণ্ডী
পুত্ৰমক ফিজোং থেংগনিং।।

মক্ৰপ শাল্ৰা

- ইৱোজিৰী মণিপুৰীঃ
ফাজিথ থোজ্জম

ওষ্টডিও পাজ
মসিনি ঙাইজকপা
টেবল খঙতা তাৱি
শাখীনা শালবা
থাউমগী চাইখোৱা শতাং
অখিনা মীংখংগত্ৰে
শাখীনা চাঙৱি
মফমসিলা কনাসু লৈতে
মমিঃ য়াওঁৱকখিনো
ঐবু কৌশিগী।।

নঙুৰু উত্ৰংদগী

- সৌৱিত্ৰা বাচপতি

নুঙাই হায়নবদুনা লাকপনি ঐ
খোঙদাৱকপংদা উক্ৰনে নঙুৰু
শকচানকৰবগীদি নঙুগী
মৈ চায় ময়ামতাগা
তাইয়োগে থৱে
তাজৱকপা পুপা।
লাকখিনো মত্ৰাকা ঐ
হঙনিবনা ঙাইডমত্ৰেদো হৌজিতি।

শাৱং

- ৱাজেপ্ৰ তেনত্ৰা

শাৱসি নমখাদুনা ৱামদা
ইনিং-ত্ৰা শাননিং
মহৌশাগী মত্ৰাভা
অদুগদি ফাজিক্ৰি অন্তম অন্তম
নাহোক্ৰমদনবা পুসিমগী

শ্বৰ ফুংখংলকই
চৱক কশিককই
অসুৰ ৰেৱনা নোজ্জকই
ইচৌ থোংগা য়োংচিগিন্দা।।

ঐ তুংগে ইমা

- এনা চিৱ হোন্দবা

ইমা!
নত্ৰগাভা শাজ্জনিংলৱনি
মিত্ৰো পোৱাই
অদুৰ তুমবা ৱাৱে
অদুৰ মফ নৈৱনিবীদুনা
চোৰ্কেণা শাখীনা
ঐবু শুৱীৱবসি।।